

ทัศนคติต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบกในจังหวัดมหาสารคาม: กรณีศึกษานิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Attitude of Land Traffic Act Enforcement in Mahasarakham Province: Case Study Mahasarakham University Students

ชาคริต ชันนาโพธิ์¹

Chakrit Khunnapo¹

บทคัดย่อ

วิจัยฉบับนี้ศึกษาถึงปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบกในจังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาเฉพาะนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ที่จะทราบถึงแนวความคิดที่แท้จริงของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ในเรื่องดังกล่าวเป็นการวิจัยแบบ Historical Approach โดยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากตำราและบทความทางกฎหมายทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ บทบัญญัติแห่งกฎหมายไทย รวมถึงการสืบค้นข้อมูลจาก website ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีประชากรได้แก่ประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 80 นาย นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 31,489 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 66 นาย และนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 375 คน

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยภาพรวมนั้น นิสิตของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และเจ้าหน้าที่ตำรวจมีระดับความคิดเห็นต่อการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกของเจ้าหน้าที่ตำรวจแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามและเจ้าหน้าที่ตำรวจมีระดับความคิดเห็นต่อการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกของเจ้าหน้าที่ตำรวจแตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้มงวดกวดขันจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจรเหมาะสมกับช่วงเวลา
- 2) เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันกับนิสิตทุกคน และ
- 3) หน่วยงานของรัฐได้ประชาสัมพันธ์ให้นิสิตได้ทราบถึงมาตรการและบทลงโทษของการขับขี่รถที่กระทำความผิดกฎหมายจราจร ส่วนประเด็นอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

¹ พนักงานวิชาการ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Academic Officer, Colleges of Politics and Governance, Mahasarakham University.

e-mail address (khunnapo1@hotmail.com)

ระดับความคิดเห็นของนิสิต และเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบก ส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) กล่าวคือควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง และควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎจราจรแก่นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

งานวิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

- 1) ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายจราจร กระบวนการบังคับใช้กฎหมายจราจร และควรมีการณรงค์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายจราจร การปฏิบัติตนของผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้ใช้ยานพาหนะ
- 2) ควรมีการอบรมด้านกฎหมายจราจรเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งจรรยาบรรณเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายให้มีความเสมอภาค อันจะเป็นสิ่งที่ประชาชนสนใจที่จะปฏิบัติตามกฎหมายจราจร
- 3) ควรมีการจัดสวัสดิการ เงินเดือน รวมทั้งประโยชน์ด้านต่าง ๆ แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรอย่างเพียงพอ รวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านงานจราจรควรให้ความเชื่อมั่นแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในเรื่องความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : ทศนคติ, พระราชบัญญัติจราจรทางบก, จังหวัดมหาสารคาม

Abstract

This research views problems concerning attitudes toward enforcement of the Land Traffic Act, B.E. 2522 (1979) in Mahasarakham province. It specifically focuses on Mahasarakham University students in order to understand actual opinions of noncompliance with the law. This in turn will help in solving the problem of noncompliance, by Mahasarakham University students, with the Land Traffic Act. This study offers an Historical Approach by applying Documentary Research from legal books, related websites, and journals both in Thai and foreign languages that relate the provisions of Thai law. The population is as follows; 80 police officers and 31,489 Mahasarakham University students. The samples were 66 police officers and 375 Mahasarakham University students. .

From the research on Mahasarakham University students' attitude toward enforcement of the Land Traffic Act by police, on the whole, the score of Mahasarakham University students' opinion on enforcement of the law traffic law by police and the score of police's opinion on the same topic differ at .05 point which is statistically insignificant.

Moreover, when considering in each topic, the difference between Mahasarakham University students' opinion and police's opinion on enforcement of the law traffic law by police is statistically significant at .05 point in the following topics:

- 1) police strictly arrest traffic law violators on time
- 2) police fairly and equally treat every student equally and
- 3) state authorities publicly inform students about measures and punishment of traffic law violation. In addition, there is no difference in other issues.

The score level of most students' opinion concerning enforcement of the land traffic law is high (3.75 point average) i.e. there should be the appropriate legal enforcement and provide the knowledge for understanding about the traffic rules to Mahasarakham University students.

The researcher, thus, would like to recommend as follows:

1) there should be a publication about traffic law and traffic law enforcement. Moreover, there should be a campaign about traffic law compliance, code of conduct of regulators and drivers;

2) there should be training on traffic law relating to police, ethics on nondiscrimination. This will make people willing comply with the traffic law; and

3) there should be sufficient welfare, salary including other benefits to traffic police. Furthermore other authorities responsible for traffic should assure police about independence in their work.

Keywords: Attitude, LandTraffic Act , Mahasarakham Province

บทนำ

พระราชบัญญัติจราจรทางบกเป็นกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับอำนาจของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการจราจร และบังคับใช้กฎหมายแก่ประชาชน รวมทั้งเป็นกฎหมายที่กำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าว(สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ. 2546: 11) โดยในพระราชบัญญัติดังกล่าวมีบทบัญญัติทั้งสิ้น 19 ลักษณะ และมีจำนวน 163 มาตรา โดยในแต่ละมาตรามีการกำหนดอำนาจหน้าที่แก่ผู้บังคับใช้กฎหมายแตกต่างกัน เช่น อำนาจในการจับ การปรับ การยึดพาหนะ รวมทั้งอำนาจในการออกคำสั่งให้ประชาชนต้องปฏิบัติตาม หากไม่ปฏิบัติตามก็จะต้องได้รับโทษในทางกฎหมาย ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวจะมีผลที่สำเร็จบริบูรณ์ได้ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งก็คือจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน ผู้ถูกบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว เพราะหากมิได้รับความยอมรับ และความร่วมมือจากประชาชนแล้วกฎหมายดังกล่าว ย่อมไม่อาจบังคับใช้ได้เต็มที่ และอาจก่อปัญหาจราจรตามมามากมาย(อภิศรา อิศรศักดิ์ ฌ อยู่ธยา. 2531: 36) นิสิตมหาวิทยาลัย

มหาสารคามมีจำนวนผู้ขับขี่ยานพาหนะมากที่สุดในจังหวัด รวมทั้ง จากสถิติการจับกุมและปรับตามกฎหมาย นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามก็เป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดที่ถูกกฎหมายดังกล่าวบังคับ ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบกในจังหวัดมหาสารคาม(สุวิมล ติรานันท์. 2546: 72) โดยศึกษาเฉพาะนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ที่จะทราบถึงแนวความคิดที่แท้จริงของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกของประชาชนในจังหวัดมหาสารคามต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1) เพื่อให้ทราบความรู้ความเข้าใจของผู้ขับขี่ยานพาหนะในจังหวัดมหาสารคามเกี่ยวกับการหนึกคิด และทฤษฎีของพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

2) เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

3) เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการวางหลักเกณฑ์ รูปแบบในการบังคับใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ในจังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

งานวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงทฤษฎีและข้อความคิดเกี่ยวกับทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งเป็นการวิจัยแบบ Historical Approach โดยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากตำราและบทความทางกฎหมายทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ บทบัญญัติแห่งกฎหมายไทย รวมถึงการสืบค้นข้อมูลจาก website ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังใช้วิธีการสำรวจความคิดเห็นสาธารณะจากกลุ่มตัวอย่างของเจ้าหน้าที่ตำรวจในจังหวัดมหาสารคาม และนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองของคณะผู้วิจัยเพื่อให้เห็นปัญหาที่เป็นรูปแบบธรรมยิ่งขึ้น

การดำเนินการดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

ก) กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจภูธรเมืองมหาสารคาม สถานีตำรวจภูธรขามเรียง และสถานีตำรวจภูธรกันทรวิชัย และ

ข) กลุ่มนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ใช้รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์หรือรถว่าด้วยการขนส่งทางบก โดยมีวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ประชากร ได้แก่

1) เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจภูธรเมืองมหาสารคาม สถานีตำรวจภูธรขามเรียง และ

สถานีตำรวจภูธรกันทรวิชัย จำนวน 80 นาย

2) นิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 31,489 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1) เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) หลังจากนั้นทำการสุ่มโดยวิธีอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2) นิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้จำนวน 375 คน และโดยเทียบบัญญัติไตรยางศ์ระหว่างกลุ่มผู้ใช้รถตามพระราชบัญญัติรถยนต์และกลุ่มผู้ใช้รถตามพระราชบัญญัติขนส่ง หลังจากนั้นทำการสุ่มโดยวิธีอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการศึกษาเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจภูธรเมืองมหาสารคาม สถานีตำรวจภูธรขามเรียง และสถานีตำรวจภูธรกันทรวิชัยและนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบก โดยมีแบบสอบถาม 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ทัศนคติต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบกในจังหวัดมหาสารคาม: กรณีศึกษานิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยเป็นแบบสอบถามกลุ่มนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ใช้รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ หรือรถว่าด้วยการขนส่งทางบกในจังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ จำนวนรายได้ ระยะเวลาที่พักอาศัยในจังหวัดมหาสารคาม ความถี่ในการเดินทางและยานพาหนะในการเดินทาง

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความรู้ด้านกฎหมายจราจร โดยวิธีสร้างคำตอบ แบ่งเป็นระดับ

รู้หรือไม่รู้

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยวิธีการสร้างคำตอบแบ่งเป็น 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นการกำหนดระดับของคะแนน เพื่อให้ผู้ตอบคำถามพิจารณา มีระดับคะแนนแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มมีช่วงคะแนนเท่า ๆ กัน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด = 5

เห็นด้วยมาก = 4

เห็นด้วยปานกลาง = 3

เห็นด้วยน้อย = 2

เห็นด้วยน้อยที่สุด = 1

ตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการขับซิ่งของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยวิธีสร้างคำตอบแบ่งเป็นทุกครั้ง, บางครั้ง และไม่เคยทำเลย

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามแบบปลายเปิด (Open Ended question) ผู้วิจัยจะนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์และรวบรวมในลักษณะเชิงพรรณนาความ (Descriptive) ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ไข้ปัญหา

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ทัศนคติต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบกในจังหวัดมหาสารคาม : กรณีศึกษานิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจภูธรเมืองมหาสารคาม สถานีตำรวจภูธรขามเรียง และสถานีตำรวจภูธรกันทรวิชัย

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ ชั้นยศ อายุราชการ การศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ประจำสถานีตำรวจภูธรเมืองมหาสารคาม สถานีตำรวจภูธรขามเรียง และสถานีตำรวจภูธรกันทรวิชัย ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานจราจร

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร โดยวิธีสร้างคำตอบแบ่งเป็นระดับรู้และไม่รู้

ตอนที่ 3 สอบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายจราจรของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยวิธีสร้างคำตอบ 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นการกำหนดระดับของคะแนน เพื่อให้ผู้ตอบคำถามพิจารณา มีระดับคะแนนแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มมีช่วงคะแนนเท่า ๆ กัน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด = 5

เห็นด้วยมาก = 4

เห็นด้วยปานกลาง = 3

เห็นด้วยน้อย = 2

เห็นด้วยน้อยที่สุด = 1

ตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการสร้างคำตอบเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจเมืองมหาสารคาม สถานีตำรวจภูธรขามเรียง และสถานีตำรวจภูธรกันทรวิชัยแบบปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบและแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมตัวแปรที่จะทำการศึกษาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาของการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจเมืองมหาสารคาม สถานีตำรวจภูธรขามเรียง และสถานีตำรวจภูธรกันทรวิชัยเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบก

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

(Content Validity) ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน คือ

1) ร.ต.ท. สมพงษ์ วรรณการ รองสารวัตรจากร สถานีตำรวจภูธรเมืองมหาสารคาม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา

2) อาจารย์ดวงเด่น นาคสีหราช อาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษา

4) ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5) การหาค่าตอบเชื่อถือได้ (Reliability) ของเครื่องมือวัด โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจและแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 30 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานี ตำรวจภูธรเมืองมหาสารคาม สถานีตำรวจภูธรขามเรียง และสถานีตำรวจภูธรกันทรวิชัย 30 นาย นำแบบสอบถามนั้นมาทำการทดสอบหาความเชื่อมั่นแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แอลฟาของครอนบาค (Krejcie , R.V. & Morgan, D.W.. 1970: 25) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แอลฟา โดยรวมเท่ากับ .8422 และ .8103 จึงทำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลตัวอย่างได้

4. วิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1) โดยการให้นิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ใช้รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์หรือรถว่าด้วยการขนส่งทางบกในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง

2) โดยการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานี ตำรวจภูธรเมืองมหาสารคาม สถานีตำรวจภูธร ขามเรียง และสถานีตำรวจภูธรกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามเป็นผู้กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. วิธีประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

1) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพร้อมทั้งพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายน้อยมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายมากที่สุด

2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของ นิสิตและเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบก โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent Sample)

3) สำหรับคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์และรวบรวม ในลักษณะเชิงพรรณนาความ ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึง ปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบังคับใช้กฎหมายด้านการจราจรทางบกเพื่อลดอุบัติเหตุ ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจและนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผลการวิจัย

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 375 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 70.40 โดยนิสิตส่วนใหญ่กำลังศึกษา

ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 97.53 ส่วนระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีร้อยละ 2.50

นิสิตส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดมหาสารคามเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 73.60 อยู่ระหว่าง 1 - 4 ปี และ 5 - 10 ปี มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 11.47 และ 11.20 ตามลำดับ ส่วนพักอาศัยอยู่ในจังหวัดมหาสารคามน้อยกว่า 1 ปี มีร้อยละ 3.73 นิสิตส่วนใหญ่ใช้รถทุกวัน ร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ 20 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 20.80 ส่วน 15 ครั้งต่อเดือน มีร้อยละ 3.47 ซึ่งยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางส่วนใหญ่ ได้แก่ รถจักรยานยนต์ และรถยนต์นั่งส่วนบุคคล มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 48.80 และร้อยละ 44.53 ตามลำดับ ส่วนรถโดยสารประจำทางมีร้อยละ 2.13 เท่านั้น

ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 66 คน ส่วนใหญ่เป็นชั้นประทวน ร้อยละ 90.91 อายุราชการระหว่าง 11 - 15 ปี ร้อยละ 36.36 รองลงมาอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 25.76 และอายุราชการระหว่าง 16 - 20 ปี ร้อยละ 21.21 ส่วนอายุราชการ 1 - 5 ปี มีร้อยละ 7.58 เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 46.97 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ร้อยละ 33.33 ส่วนระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีร้อยละ 4.55

เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ประจำสถานีตำรวจ 13 ปีขึ้นไป ร้อยละ 46.97 รองลงมาคือ ระหว่าง 9 - 12 ปี ร้อยละ 22.73 ส่วน 1 - 4 ปี และ 5 - 8 ปี มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 15.15 และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจราจร ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือเคยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับจราจร 5 ปีขึ้นไป ร้อยละ 21.21 ส่วนระยะเวลา 4-5 ปี มีร้อยละ 10.61

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของนิสิต

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1) เพศ		
ชาย	264	70.40
หญิง	111	29.60
2) การศึกษา		
กำลังศึกษาปริญญาตรี	362	97.53
ศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี	13	2.50
3) ระยะเวลาที่พักในจังหวัดมหาสารคาม		
น้อยกว่า 1 ปี	14	3.73
1 - 4 ปี	43	11.47
5 - 10 ปี	42	11.20
เกินกว่า 10 ปีขึ้นไป	276	73.60
4) ความถี่ในการใช้รถ		
5 ครั้งต่อเดือน	16	4.27
10 ครั้งต่อเดือน	18	4.80
15 ครั้งต่อเดือน	13	3.47
20 ครั้งต่อเดือน	78	20.80
ทุกวัน	250	66.67
5) ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง		
รถจักรยานยนต์	183	48.80
รถยนต์นั่งส่วนบุคคล	167	44.53
รถโดยสารประจำทาง	8	2.13
อื่น ๆ (รถ 10 ล้อ, รถบรรทุก)	17	4.53
รวม	375	100.00

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1) ชันยศ		
ประทวน	60	90.91
สัญญาบัตร	6	9.09
2) อายุราชการ		
1 - 5 ปี	5	7.58
6 - 10 ปี	6	9.09
11 - 15 ปี	24	36.36
16 - 20 ปี	14	21.21
21 ปีขึ้นไป	14	25.76
3) การศึกษา		
มัธยมตอนต้น	6	9.09
มัธยมปลาย	22	33.33
อนุปริญญา	4	6.06
ปริญญาตรี	31	46.97
สูงกว่าปริญญาตรี	3	4.55
4) ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่		
1 - 4 ปี	10	15.15
5 - 8 ปี	10	15.15
9 - 12 ปี	15	22.73
13 ปีขึ้นไป	31	46.97
5) ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่		
การจราจร		
ไม่เคย	33	50.00
1 - 3 ปี	12	18.18
4 - 5 ปี	7	10.61
6 ปีขึ้นไป	14	21.21
รวม	66	100.00

ตารางแสดงความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร

ข้อกฎหมาย	นิสิต		เจ้าหน้าที่ตำรวจ	
	รู้	ไม่รู้	รู้	ไม่รู้
1. การเปิดไฟตามที่กฎหมายกำหนด	290 77.33%	85 22.67%	60 90.91%	6 9.09%
2. สัญญาณไฟสีแดง	354 94.40%	21 5.60%	63 95.45%	3 4.55%
3. สัญญาณไฟเหลือง	364 97.07%	11 2.93%	65 98.48%	1 1.52%
4. สัญญาณมือของจราจร	328 87.47%	47 12.53%	66 100%	0 0%
5. กฎหมายห้ามแซง	307 81.87%	68 18.13%	64 96.97%	2 6.03%
6. ห้ามเลี้ยวเมื่อมีรถสวนทาง	350 93.33%	25 6.67%	64 96.97%	2 3.03%
7. ห้ามกลับรถที่ทางร่วมทางแยก	356 94.93%	19 5.07%	64 96.97%	0 0%
8. ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ ให้จอดรถไหล่ทาง	303 80.80%	70 18.67%	64 96.97%	2 3.03%
9. ห้ามผ่านทางในขณะที่มีรถไฟผ่าน	338 90.13%	34 9.07%	66 100%	0 0%
10. การชะลอเมื่อผ่านรถของโรงเรียน	346 92.27%	26 6.93%	64 96.97%	2 6.03%

2) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจรของนิสิตและเจ้าหน้าที่ตำรวจ

นิสิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งลำดับที่ 1 ได้แก่ สัญญาณจราจรไฟกระพริบสีเหลืองอำพัน ถ้าติดตั้งอยู่ ณ ที่ใดให้ผู้ขับขี่ลดความเร็วของรถลงและผ่านทางเดินรถนั้นไปด้วยความระมัดระวัง ร้อยละ 97.07 ลำดับที่ 2 ได้แก่ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่กลับรถที่ทางร่วมทางแยกเว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถในบริเวณดังกล่าวได้ ร้อยละ 94.93 และลำดับที่ 3 ได้แก่

สัญญาณจราจรไฟกระพริบสีแดง ถ้าติดตั้งอยู่ที่ทางร่วมทางแยกใดเปิดทางใดให้ผู้ขับขี่ที่มาทางด้านนั้นหยุดรถหลังเส้นให้หยุดรถ เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรแล้ว จึงให้ขับรดต่อไปได้ด้วยความปลอดภัยร้อยละ 94.40

เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งประเด็นที่มีความรู้ทุกคนได้แก่ ประเด็นที่ 4 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นและยกแขนขวาท่อนล่างขึ้นตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าและด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ ประเด็นที่ 7 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่กลับรถที่ทางร่วมทางแยก เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถในบริเวณดังกล่าวได้ และประเด็นที่ 9 ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่านไม่ว่าจะมีเครื่องหมายระวางรถไฟหรือไม่ ถ้าทางรถไฟนั้นไม่มีสัญญาณระวางรถไฟหรือสิ่งปิดกั้นผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถและหยุดรถห่างจากทางรถไฟระยะไม่น้อยกว่าห้าเมตร เมื่อเห็นความปลอดภัยแล้วจึงขับรดผ่านไปได้

ส่วนประเด็นที่นิสิตที่ตอบแบบสอบถามไม่รู้มากที่สุด ได้แก่ ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นคน รถหรือสิ่งกีดขวางในทางได้โดยชัดแจ้งภายในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางต้องเปิดไฟ หรือใช้แสงสว่างตามประเภท ลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ร้อยละ 22.67 ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบแบบสอบถามไม่รู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.09

3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตและเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบก

ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตและเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	นิสิต (n = 375)		ตำรวจ (n = 66)		t	P
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ความเข้มงวด	3.87	1.00	3.80	.99	.576	.565
2. ความตั้งใจ	3.60	1.02	3.78	.86	-1.358	.175
3. ไม่รับสินบน	3.30	1.43	3.67	1.27	-1.956	.051
4. จับถูกต้อง	3.56	1.07	3.94	.89	-2.677*	.008
เวลา						
5. เสมอภาค	3.35	1.31	3.92	1.11	-3.324*	.001
6. การเตือน	3.77	1.02	3.97	.82	-1.711	.090
7. ความสม่ำเสมอ	4.06	1.06	4.14	.96	-.556	.579
8. การแจ้งล่วงหน้า	3.78	1.06	3.59	.97	1.329	.185
9. แจ้งจำนวนเหตุ	3.94	.99	3.70	1.00	1.726	.085
10. แจ้งเหตุลงโทษ	3.81	1.03	3.52	.89	2.173*	.030
11. การแจ้งเหตุทำให้ปฏิบัติตามกฎหมาย	3.65	1.08	3.42	.92	1.611	.108
12. การแจ้งทำให้ลดอุบัติเหตุ	3.86	1.00	3.66	.98	1.511	.132
13. สื่อที่ใช้ในการแจ้งเหมาะสม	3.99	1.01	3.88	.95	.882	.378
14. สื่อที่ใช้เข้าใจง่าย	3.82	1.03	3.58	.89	1.742	.082
ภาพรวม	3.75	.75	3.75	.62	.034	.973

ผลการเปรียบเทียบการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกของเจ้าหน้าที่ตำรวจระหว่างนิสิตกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยภาพรวมนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามและเจ้าหน้าที่ตำรวจมีระดับความคิดเห็นต่อการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกของเจ้าหน้าที่ตำรวจแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามและเจ้าหน้าที่ตำรวจมี

ระดับความคิดเห็นต่อการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกของเจ้าหน้าที่ตำรวจแตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้มงวดกวดขันจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจรเหมาะสมกับช่วงเวลา
- 2) เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันกับนิสิตทุกคน และ 3) หน่วยงานของรัฐได้ประชาสัมพันธ์ให้นิสิตได้ทราบถึงมาตรการและบทลงโทษของการขับขีรถที่กระทำความผิดกฎหมายจราจร ส่วนประเด็นอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ระดับความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) เช่นกัน

4) ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ตารางแสดงปัญหาอุปสรรคการบังคับใช้กฎหมายจราจร

ประเด็น	จำนวน	%	ความสำคัญ
1. บุคลากร	44	66.67	4
2. งบประมาณ	53	80.30	1
3. บุคลากรขาดการเอาใจใส่	16	24.24	8
4. การแทรกแซงจากผู้มีอำนาจ	50	75.76	2
5. นิสิตไม่ให้ความร่วมมือ	38	57.58	5
6. ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	27	40.91	7
7. พื้นที่รับผิดชอบกว้างมากเกินไป	11	16.67	9
8. ความสามารถ	8	12.12	10
9. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้	48	72.73	3
10. องค์กรไม่สนับสนุนการปฏิบัติงาน	31	46.97	6
11. อื่น ๆ	1	1.52	11

เรื่องที่เจ้าหน้าที่ตำรวจคิดว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณร้อยละ 80.30 ลำดับที่ 2 ได้แก่ การแทรกแซงจากผู้มีอำนาจ ร้อยละ 75.76 และลำดับที่ 3 ได้แก่ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ร้อยละ 72.73 ส่วนประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจคิดว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกของเจ้าหน้าที่ตำรวจน้อยที่สุด ได้แก่ การติดป้ายประกาศบดบังการจราจร ร้อยละ 1.52

5) พฤติกรรมของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามเกี่ยวกับการใช้รถจักรยานยนต์ หรือรถยนต์ หรือรถว่าด้วยการขนส่งทางบกในเขตจังหวัดมหาสารคาม

ผลการสอบถามเรื่องพฤติกรรมของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เกี่ยวกับการใช้รถจักรยานยนต์หรือรถว่าด้วยการขนส่งทางบกในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่า พฤติกรรมที่นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่กระทำทุกครั้งในขณะที่ขับขี่ ได้แก่ 1) ขณะขับรถท่านปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือสัญญาณไฟ ร้อยละ 86.67 2) รู้หลักในการขับขีรถอย่างถูกต้อง ร้อยละ 68.00 และ 3) สนใจสิ่งรอบข้างและการจราจรบนท้องถนนขณะขับรถ ร้อยละ 63.20

พฤติกรรมของนิสิตที่กระทำบางครั้งในขณะที่ขับขี่ ได้แก่ 1) พูดคุยกับผู้โดยสารขณะขับรถ ร้อยละ 75.20 2) ชอบใช้โทรศัพท์มือถือขณะขับรถ ร้อยละ 70.67 และ 3) สวมหมวกนิรภัยขณะขับขีรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 56.27

พฤติกรรมของนิสิตที่ไม่เคยทำเลยในขณะที่ขับขี่ ได้แก่ 1) เคยหลับในหรือหมดสติขณะขับรถ ร้อยละ 82.93 2) ชอบดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในขณะที่ขับรถ ร้อยละ 71.47 และ 3) ขณะขับรถไม่ขับในลักษณะประมาทหวาดเสียว ร้อยละ 30.93

บทสรุป

นิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 97.53 ส่วนระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีร้อยละ 2.50

นิสิตส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดมหาสารคามเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยนิสิตส่วนใหญ่ใช้รถทุกวัน ร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ 20 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 20.80 ส่วน 15 ครั้งต่อเดือน มีร้อยละ 3.47 ซึ่งยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางส่วนใหญ่ ได้แก่ รถจักรยานยนต์ และรถยนต์นั่งส่วนบุคคล มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 48.80 และร้อยละ 44.53 ตามลำดับ ส่วนรถโดยสารประจำทางมีร้อยละ 2.13 เท่านั้น

ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 66 คน โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ประจำสถานีตำรวจ 13 ปีขึ้นไป ความรู้ในกฎจราจร นิสิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งลำดับที่ 1 ได้แก่ สัญญาณจราจรไฟกระพริบสีเหลืองอำพัน ถ้าติดตั้งอยู่ ณ ที่ใดให้ผู้ขับขี่ลดความเร็วของรถลงและผ่านทางเดินรถนั้นไปด้วยความระมัดระวัง ร้อยละ 97.07 ลำดับที่ 2 ได้แก่ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่กลับรถที่ทางร่วมทางแยก เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถในบริเวณดังกล่าวได้ ร้อยละ 94.93 และลำดับที่ 3 ได้แก่ สัญญาณจราจรไฟกระพริบสีแดง ถ้าติดตั้งอยู่ที่ทางร่วมทางแยกใดเปิดทางใดให้ผู้ขับขี่ที่มาทางด้านนั้นหยุดรถหลังเส้นให้หยุดรถ เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรแล้ว จึงให้ขับรถต่อไปได้ด้วยความปลอดภัย ร้อยละ 94.40

เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งประเด็นที่มีความรู้ทุกคน ได้แก่ ประเด็นที่ 4 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นและยกแขนขวาที่อเนียงขึ้นตั้งฉากกับแขนท่อนบนและ

ตั้งฝ่ามือขึ้น ส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าและด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ ประเด็นที่ 7 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่กลับรถที่ทางร่วมทางแยก เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถในบริเวณดังกล่าวได้ และประเด็นที่ 9 ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่านไม่ว่าจะมีเครื่องหมายระวางรถไฟหรือไม่ ถ้าทางรถไฟนั้นไม่มีสัญญาณระวางรถไฟหรือสิ่งปิดกั้นผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถและหยุดรถห่างจากทางรถไฟระยะไม่น้อยกว่าห้าเมตร เมื่อเห็นความปลอดภัยแล้วจึงขับรถผ่านไป

ส่วนประเด็นที่นิสิตที่ตอบแบบสอบถามไม่รู้อย่างมากที่สุด ได้แก่ ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นคน รถหรือสิ่งกีดขวางในทางได้โดยชัดแจ้งภายในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางต้องเปิดไฟ หรือใช้แสงสว่างตามประเภท ลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ร้อยละ 22.67 ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบแบบสอบถามไม่รู้อย่างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.09

นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามและเจ้าหน้าที่ตำรวจมีระดับความคิดเห็นต่อการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกของเจ้าหน้าที่ตำรวจแตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้มงวดกวดขันจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจรเหมาะสมกับช่วงเวลา 2) เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันกับนิสิตทุกคน และ 3) หน่วยงานของรัฐได้ประชาสัมพันธ์ให้นิสิตได้ทราบถึงมาตรการและบทลงโทษของการขับขี่รถที่กระทำความผิดกฎหมายจราจร ส่วนประเด็นอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ระดับความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกของเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบกส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75)

ข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลดังกล่าว ความเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และความเห็นของเจ้าหน้าที่ที่มีข้อเสนอแนะในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

1) ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายจราจร กระบวนการบังคับใช้กฎหมายจราจร และควรมีการรณรงค์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายจราจร การปฏิบัติตนของผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้ใช้งานพาหนะ เช่น

- มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร และผลของการผิดกฎหมายจราจรให้ประชาชนให้อำเภอหรือผู้นำชุมชนได้ทราบทุกเดือน

- ควรมีแผ่นป้ายประกาศประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้มากขึ้นเกี่ยวกับการขับซิ่งรถและป้องกันอุบัติเหตุในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม

- การประชาสัมพันธ์และการตรวจจับผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจรในเขตชุมชน ควรชัดเจนและสม่ำเสมอ ไม่ควรตักหรือซุ่มตรวจจับ ควรจะทำให้ทุกคนรู้ว่ามีการตรวจตลอดตามเวลาอันควร

- ควรจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจรและการขับขี่จักรยานยนต์ให้กับนักเรียนในโรงเรียน

2) ควรมีการอบรมด้านกฎหมายจราจรเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งจรรยาบรรณเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายให้มีความเสมอภาค อันจะเป็นสิ่งที่ประชาชนสมควรใจที่จะปฏิบัติตามกฎหมายจราจร เช่น

- เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ควรทวนจับกุมผู้ผิดกฎหมายจราจรอย่างสม่ำเสมอ

- เจ้าหน้าที่ตำรวจควรแจ้งเตือนผู้ขับขี่ก่อนที่จะเริ่มจับกุม ให้ประชาชนมีจิตสำนึกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจยังเป็นมิตรที่ดีกับประชาชน

- การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจควรมีการใช้บุคลากรที่ตรงกับสายงาน อันเนื่องจากการขาดแคลนบุคลากรในองค์กร

3) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ เงินเดือน รวมทั้งประโยชน์ด้านต่าง ๆ แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรอย่างเพียงพอ รวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านงานจราจรควรให้ความสำคัญเชื่อมั่นแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในเรื่องความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาของท่านรองศาสตราจารย์ศรีดา สอนศรี คณบดีวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ซึ่งได้อนุมัติโครงการวิจัย จนกระทั่งงานวิจัยลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำให้กำลังใจตลอดการศึกษาที่ผ่านมา

ขอขอบพระคุณ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม ที่ให้ความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยฉบับนี้

สุดท้ายนี้ กราบขอบพระคุณ บุพการีของผู้เขียนผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างกับผู้วิจัย

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ. (2546). *นโยบายและยุทธศาสตร์แห่งชาติในการควบคุมการบริโภค*. [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 8 พฤศจิกายน 2549. จาก <http://www.thaiantitobacco.com>
- สุวิมล ติรกานันท์. (2546). *การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวทางสู่ปฏิบัติ*. ภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อภิศรา อิศรศักดิ์ ณ อยู่ชยา. (2531). *การสำรวจความรู้ทัศนคติพฤติกรรมของประชาชนที่มีต่อการใช้สื่อทางโทรทัศน์ของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติเพื่อการรณรงค์อุบัติเหตุบนท้องถนนในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Krejcie , R.V. & Morgan , D.W. (1970). *Determining Sampling Size for Research Activities*.